

GEDO SAPNAS APIE TECHNOMATEMATIKOS MIESTĄ

Gerbiamieji dvyliktokai, linkime Jums puikiai išlaikyti visus egzaminus! Po to ateis metas rinktis studijų vietą. Mes, buvę moksleiviai, o dabar - studentai, labai gerai suprantame Jūsų išgyvenimus ir kylančius klausimus. Todėl ir kilo mintis parašyti, ką studijuojame mes. O kad nebūtų nuobodu skaityti, papasakosime tokią istoriją.

Gedas norėjo studijuoti išsyk tris dalykus: matematiką, inžineriją ir informatiką. Ar jam pavyks?

Gyveno kartą dvyliktokas Gedas. Jį visada traukė matematiniai skaičiavimai ir formulės, domino technika bei informacinės technologijos. Nenumaldomai artėjant metui, kai teks apsispręsti, ką studijuoti, Gedas niekaip negalėjo pasirinkti: matematika, inžinerija ar informatika? Jis svajavo apie tai, kaip būtų puiku studijuoti visus tris dalykus vienu metu. Išvargintas dvejonių, Gedas užsnūdo...

Aplinkui – tuštuma, jokio gyvybės ženklo, ir staiga – balsas, tarsi aidas atsklidęs iš tolumų, tarė:
– Klausyk savo širdies, ir rasi atsakymą.

PIRMAS MIESTAS

Netrukus tuštumą pakeitė įspūdingo grožio miestas. Aplinkui – ypatingų formų pastatai, dangoraižiai, tiltai, žmonės kaip skruzdės kažką projektuoja, braižo, taiso.

„Miestas – tarsi kokia didžiulė statybų aikštė“, – pagalvojo Gedas.

Netikėtai lyg iš po žemių išlindęs miesto gyventojas pareiškė:

– Gerbiamasis, kodėl svajojate, o ne dirbate?
– Atleiskite, aš tiesiog užklydau į šį miestą ieškodamas atsakymo į klausimą „KUR STUDIJUOTI?“, – tarė Gedas.

– Ką čia filosofuojate, „KUR STUDIJUOTI“, „KUO BŪTI“? Mažiau kalbų, daugiau darbų. Mūsų miestui niekada nebus per daug darbo jėgos – rastume ir tau kokį darbelį.

– Koks čia miestas? Ką visi taip įnirtingai statote?
– Mūsų miestas vadinasi Inžinerija. Jame gy-

vena vieni inžinieriai, todėl čia nuolat kas nors konstruojama ir statoma. Toks jau mūsų būdas. Aš esu vyriausiasis miesto projektuotojas ir inžinierius Varžtas. Kuo tu vardu?

– Aš – Gedas.

– Taigi, Gedai, tavo vietoje ilgai nedvejočiau. Pagyvenk šalia mūsų, pažiūrėsi, kokių profesijų ir darbų čia yra, kas bus arčiau širdies, tą galėsi pasirinkti ir mokytis.

– Inžinieriau Varžte, – pasigirdo vieno iš darbininkų balsas. – Projektuotojas Strypas ieško jūsų, jis nori, kad perduotumėt jam apskaičiuotas deformacijas ir įrašys!

– Gerai, ateinu, – atsakė Varžtas. Na, jaunuoli, turiu eiti. Pagalvok, ką pasakiau. Tapęs inžinieriumi, nesigailėsi. Tikiuosi, dar pasimatysime. Viso.

Gedas negalėjo atitraukti akių nuo statybos proceso. Jis įsivaizdavo save, kaip dirigentą, užsilipusį ant aukščiausio dangoraižio, diriguojantį statybos orkestrui, įgyvendinantį pačius netikėčiausius architekto sumanymus. Tačiau jo mintis nuolat trikdė vidinis jausmas, skatinantis eiti toliau. Prisiminęs nurodymą klausytis vidinio balso, pakluso jam.

– Na, nieko neprarandu, – pamąstė Gedas. – Jei nieko geriau nerasiu – bet kada galėsiu grįžti į Inžinerijos miestą.

KODĖL NIEKAS NEKALBA?

Antrajame mieste pirmąsias dėmesį patraukė monitorių gausa. Jų buvo kiekviename žings-

nyje. Vienuose rodomos dienos naujienos, kituose – istoriniai įvykiai, trečiuose vykdomos įvairios nesuprantamos programos. Vienintelis girdimas garsas – klaviatūros mygtukų kaukšėjimas. Visi gyventojai, susėdę prie kompiuterių, aktyviai dirba.

– Atsiprašau, ar galiu su Jumis pakalbėti? – užkalbino Gedas.

Jokios reakcijos, tik mygtukų spragsėjimas. Gedui paklausus dar kartą, rezultatas buvo tas pats. Žvilgtelėjęs į monitorių, jis pamatė užrašą: „Kodėl tu su manimi kalbi gyvai? Nejau nežinai, kad darbo metu bendraujama tik kompiuteriu?“

– Atleiskite, aš – Gedas, užklydau į jūsų miestą ieškodamas atsakymo, „KUR STUDIJUOTI“, – tarė Gedas, leisdamas suprasti, kad jis ne šio miesto pilietis.

– Aaa, tuomet aišku, – atsisukęs į jį tarė gyventojas. – Mano vardas Baitas. Maniau, esi koks tinginys, kuris pats dykinėja be darbo ir kitiems trukdo. Sakai, ieškai, kur studijuoti. Na, mūsų miestas yra sukūręs vieną geriausių informacijos paieškos sistemų. Pasinaudok ja, gal ir rasi atsakymą.

– O kaip vadinasi jūsų miestas? Ką veikiate?

– Mūsų miestas – Informatika. Mes, informatikai, kuriame technologijas, kurios plečia žmogaus galimybes. Tik mūsų pastangomis žmonės gali bendrauti būdami skirtinguose pasaulio taškuose, gali išsaugoti didžiulius kiekius informacijos ir juos apdoroti, atlieka skaičiavimus, gerokai pranokstančius jų pačių galimybes. Nė

viena sritis neišsiverčia be mūsų technologijų ir paslaugų.

Staiga Baito ekrane pasirodė pranešimas, kad lygiagrečiųjų skaičiavimų laboratorijoje atsirado nesklandumų.

– Gerai, vyruti, mielai tau papasakočiau daugiau, bet turiu eiti dirbti. Keliauk į mūsų informacinę sistemą. Ten rasi visą informaciją apie profesijas ir galimybes mūsų mieste. Iki.

Atsiveikinęs Gedas įsivaizdavo, jog tapo visagalis. Bet kokia informacija prieinama akimirksniu, neribotos atminties galimybės, įmanoma per kelias sekundes numatyti ateities įvykius, spręsti uždavinius, apie kuriuos žmogaus protas ir pasvajoti nedrįsta. Tačiau kaip ir Inžinerijos mieste, vaizduotės šėlsmą trikdė širdis, liepianti eiti toliau.

GAMTĄ – Į SKAIČIUS

Kitas miestas, į kurį įžengė Gedas, buvo panašus į Informatiką. Skirtumas tik tas, jog čia vietoje monitorių kiekviename žingsnyje – lentos, prirašytos įvairiausių formulių, ir girdėti ne klaviatūros, o rašančios kreidos kaukšėjimas. Gyventojai susimąstę: vienas nukreipęs žvilgsnį į lentą ir sustingęs it statula, antras stebi dangų, tarsi bandytų pamatyti, kas yra už jo, trečias nervingai vaikšto iš vieno kampo į kitą ir vis periodiškai kažką parašo lentoje. Ta gilaus mąstymo atmosfera apėmė ir Gedą, bet ją staiga nuraukė priėjęs pilietis:

– Ar jūs, kolega, nebuvote priėjęs prie 5 lentos? Aš ten pateikiau Rymano hipotezės įrodymą, tik nežinau, ar kokių klaidų nepadariau.

– Mielai pažiūrėčiau, bet bijau, kad nieko nesuprasiu, – tarė Gedas. – Nesu jūsų miesto gyventojas, užklydau čia ieškodamas atsakymo į klausimą „KUR STADIJUOTI“. Esu Gedas. Beje, koks čia miestas?

– Sveikas atvykęs, Gedai. Aš vardu Integralas. Mūsų miestas vadinasi Matematika. Atvykai būtent ten, kur reikia – tau reikia tapti matematiku. Mes – tie, kurie Gamtos kalbą verčiame į skaičius. Mūsų kalba naudojasi visi tikslųjų moks-

Inžinerijos mieste Gedas įsivaizdavo diriguojantis statyboms, Informatikos mieste – minties greičiu sprendžiantis uždutis ir prognozuojantis įvykius. Tačiau kažko vis dar trūko...

lų atstovai. Matematiko mintis tarsi Kolumbas nuolat veržiasi į naujas žemes ir horizontus. Jis kaip pranašas skelbia idėjas, kurias suvokti ir priimti kartais net šimtmečių prireikia. Mes prisiliečiame prie pačių giliausių Visatos paslapčių ir dėsningumą, iki kurių jokia šiuolaikinė technika prasiskverbti nesugeba. Be mūsų šis pasaulis būtų chaotiškas ir nesuvaldomas.

Staiga Integralas, nušviestas naujos idėjos, nubėgo prie lentos ir pradėjo įnirtingai taisyti lentoje esančias formules.

Įkvėptas Integralo kalbos, Gedas įsivaizdavo, jog jis, būdamas matematiku, būtų kaip Dzeusas Olimpo kalne, žvilgsniu aprėpiantis didžiulius horizontus ir plotus, kurių paprastas mirtingasis negali matyti. Gedui matematika jau nebeatrodė tokia šalta ir bejausmė, kaip anksčiau. Nepaisant apėmusios euforijos, širdies bal-

sas buvo nepermalduojamas: eik toliau, eik toliau. Mintims grįžus nuo Olimpo į Matematikos miestą, Gedas patraukė toliau.

KUR PATEKAU?

Artėdamas prie dar vieno miesto, išgirdo dialogą:

– Sveikas, Technai!

– Sveikas, Matai!

– Girdėjai, Varžtas projektuoja rutulio formos pastatą?

– Žinau. Jis, beje, prašė manęs pagelbėti spręsti sudėtingą lygtį tiems statybiniams skaičiavimams...

(„Kadangi pažįsta Varžtą ir kalba apie statybas, – ko gero, inžinieriai,“ – pamanė Gedas.)

– Na, ir kaip sekasi?

– Uždutis nestandartinė, bet vakar kalbėjau si su Integralu, jis man paaiškino Rymano hipotezės įrodymą. Iš jos, pasirodo, išnyra daug įdomių išvadų, kurias galima būtų pritaikyti Varžto uždaviniui. Reikės paeksperimentuoti, parašyti programą ir su Baitu ją išbandyti superkompiuteriuose. Pažiūrėsime, ką parodys rezultatai.

– Tu tik Integralui nesakyk, kad Rymano hipotezę taikysi žemiškiems reikalams, o tai daugiau jis mums nieko nepasakos – nusijuokė Matas.

„Kas gi šie vyrukai?“ – smalsavo Gedas. Bėndrauja ir su Varžtu, ir su Baitu, ir su Integralu. Iki šiol sutikti miestų gyventojai buvo tik savos srities žinovai, o šie, panašu, domisi viskuo. Gedą apėmė ypatinga nuotaika, nes pagaliau jis pajuto, kad būtent Technas ir Matas yra iš to miesto, į kurį jį vedė jausmas. Jis buvo besiruošiantis pakalbinti gyventojus, tačiau staiga visos spalvos pradėjo blankti, vėl atsirado tuštuma, ir Gedas pabudo, nespėjęs sužinoti, iš kur ir kas jie tokie...

Taigi, gerbiamieji dvyliktokai, Gedas nubudo Technomatematikos mieste ir juo susidomėjo. O mes, šio miesto piliečiai, kviečiame apsilankyti Technomatematikos elektroniniame puslapyje <http://www.techmat.vgtu.lt/> ir daugiau sužinoti apie mūsų gyvenimą. Linkime sėkmės.

*Technomatematikos studijų programos studentai
Anastasija Borisevič (I k., mag.)
Andrius Berniukevičius (IV k.)*

Matematikos mieste Gedas pasijuto lyg Dzeusas - suprato tai, ko paprastas mirtingasis negali suvokti. Tačiau ieškoti nustojo tik priėjęs Technomatematikos miestą.